

Hvad er Vidensteamet?

Vidensteamet er et fællesamtsligt samarbejde omkring psykisk handicappede og senhjerneskadede med problemskabende eller udadreagerende adfærd.

Formålet med Vidensteamet er i korte træk at indsamle og videreformidle informationer og viden om målgruppen - til gavn for både pædagogisk personale og forvaltningspersonale.

Vidensteamets sekretariat er placeret i Skanderborg og har tre ansatte, der varetager den daglige drift.

Du kan læse meget mere om Vidensteamet på www.vidensteam.dk, hvor du også kan tilmelde dig vores elektroniske nyhedsbrev.

Du er også velkommen til at kontakte sekretariatet for yderligere information på tlf: 8793 1143 eller e-mail: dtr@solund.aaa.dk

Rejseholdet

– vidensteamets landsdækkende konsulent-tjeneste hjælper dig med dit faglige problem. Læs mere på www.vidensteam.dk

Erfaringer med »Jeg-støttende

Af Per Lærkegaard, Jens Møller og personalet på Lille Veum

I sidste nummer af nyhedsbrevet blev jeg-støttende samtaler præsenteret som en metode til at lindre beboernes indre smerte og dermed forebygge problemskabende adfærd (se artikel om jeg-støttende samtaler på www.vidensteam.dk). Botilbudet og Dagscenteret Lille Veum i Brørup Kommune modtog i 2004 undervisning i jeg-støttende samtaler af Per Lærkegaard, Vidensteamet. Efterfølgende har 6 medlemmer af personalegruppen foretaget

en række jeg-støttende samtaler med 6 udvalgte beboere, som Vidensteamet har fulgt op på. Her præsenteres nogle af de oplevelser, som personalet har haft med processen.

De ansatte

Alle ansatte mener, at jeg-støttende samtaler er et godt redskab til at arbejde med beboernes følelsesliv. Før de jeg-støttende samtaler var personalet imidlertid i tvivl om, hvorledes processen helt konkret skulle fungere - herunder:

- Hvordan de ansatte kunne undlade at tage styring på samtalerne. Nogle af de ansatte

valgte meget sprogsvage beboere og spekulerede derfor på, om beboerne kunne bestemme indhold af - og tempo i - samtalen.

- Om de udvalgte beboere overhovedet havde interesse for de jeg-støttende samtaler, eller om de ville fravælge dem pga. manglende interesse eller usikkerhed overfor forløbet og indholdet.
- Om beboerne kunne fungere i rollen som givere, når de i deres normale relation til de ansatte er vant til at blive serviceret.
- Om nogle pårørende ville tage processen ilde op.

Kæresteboden, Sølundfestivalen 2004

Beboerne

De ansatte indledte processen ved at tale med de udvalgte beboere om de jeg-støttende samtaler og invitere dem til at deltage. Beboerne fik at vide, at de i nogle afsatte tidsrum ville få mulighed for at tilbringe tid alene med en ansat, og at de i denne tid kunne fortælle om alt, hvad de havde lyst til.

Beboerne havde følgende forventninger før samtalerne:

- Beboerne reagerede alle positivt overfor tilbudet og blev både glade og stolte. Det var tydeligt at se, at sådan et tilbud gav status overfor de øvrige beboere.

- Nogle beboere var ikke helt sikre på, hvad det gik ud på, men så frem til, at de skulle tilbringe nogle timer alene med en ansat.

- I nogle tilfælde valgte beboeren, hvor samtalen skulle foregå, og i andre tilfælde var det personalet, der traf beslutningen. Nogle beboere valgte, at processen skulle finde sted i mødelokalet, mens andre valgte deres egen lejlighed.

- Flere af beboerne fravalgte, at forældrene skulle involveres. En af beboerne fravalgte det med den begrundelse, at hun var voksen og ikke behøvede sine forældres medvirken. Hun ville dog gerne have, at en af de fastansatte på hendes dagtilbud blev involveret, så de kunne snakke sammen om det.

De ansattes erfaringer efter samtalerne

De jeg-støttende samtaler udviklede sig med tiden på Lille Veum. Både beboerne og de ansatte skulle vænne sig til denne form for samvær, men i de fleste tilfælde blev samværet meget hurtigt et positivt rum for både beboeren og den ansatte. Efter en tilvænningsperiode lærte de ansatte beboernes konkrete behov bedre at kende og kunne derfor forbedre samtaleforløbene, så de fandt sted i de bedste rammer. Det var nødvendigt for nogle ansatte at gå på

kompromis med deres umiddelbare tanker om et samtaleforløb. Dette kom bl.a. til udtryk ved, at en beboer foretrak at sidde med ryggen til den ansatte, og at en anden beboer fungerede bedst med, at vinduerne var tildækkede, så der ikke kom forstyrrelser udefra. Personalet gjorde sig derudover følgende erfaringer:

- En beboer ville gerne skrive dagbog op til samtalerne for at kunne huske, hvad hun i løbet af ugen kom i tanke om, som skulle drøftes.
- En beboer fik formidlet, at han var ked af den mobning, som han følte fandt sted på sit arbejde. Dette gav den ansatte mulighed for at hjælpe med at finde en løsning på problemet.
- Personalet må respektere, at der er nogle ting, som beboerne ikke vil tale om.
- Processen virkede i mange tilfælde beroligende på beboerne.
- Personalet fokuserede forud for samtalerne på, at det skulle være en god oplevelse for beboerne, der skulle føle, at de kom til en samtale, hvor der var sørget for dem i form af fx kaffe og kage, og hvor atmosfæren var god.
- Flere af de ansatte lærte, at der også kom noget ud af de samtaler, hvor der egentlig ikke

blev sagt noget, men hvor personalet magtede at rumme stilheden.

Afslutningsvis

Der er mange måder at afholde jeg-støttende samtaler på, og ofte kræver den enkelte beboer, at nogle helt bestemte forhold skal være på plads, før samværet bliver positivt og konstruktivt. Men i udgangspunktet handler det om, at forholdene er gunstige for samværet. Det vil sige, at der rent normeringsmæssigt skal være plads til det, at personalet på forhånd er klædt ordentligt på til processen, samt at både personalet og beboerne er motiverede for forløbet.

Forløbet med de jeg-støttende samtaler på Lille Veum har betydet, at personalet og beboerne har fået et bedre kendskab til hinanden. Det skyldes blandt andet, at personalet gennem samtalerne er blevet opmærksomme på nogle alternative samtaleredskaber, og at beboerne er blevet opmærksomme på, at de kan bruge personalet på endnu flere måder, end de har gjort hidtil.

For mere information om jeg-støttende samtaler, kontakt sekretariatet på tlf: 8793 1143 eller se www.vidensteam.dk.

